

Бр. 10.

УРЕЂУЈЕ ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М.

У Н О В О М Е С А Д У
10. Априла 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Д о н К и х о т.
(Из Салета.)

I.

Дон Кихот је појахао
Свог парипа поуморна,
На његовом дугом лицу
Гори жеља делотворна.

Да је парип његов бољи
И оружје да је друго,
Он би био друге среће,
Свет се њему не би руг'о.

Јер он жели слабе бранит',
А неправду гонит' мачем, —
Ал свет овај, кукавица,
Хоће да је гоњен, тлачен.

Место дива и јунака,
Који вешто копље баца,
Не налази никог другог
Само вође магараца.

Место госпа и принцеса
Блудне цуре и глупаче; —
Тражи премца себи равна,
А налази — ветрењаче.

Он мишљаше свет је светао,
А свет каљав, злобан, грешан, —
Дон Кихот се преварио
И зато је свету смешан.

Па и слуга Санчо Панза
Имева га, трезна луда;

Себичност га ипак тера
Да за њиме каска свуда.

II.

И племенит витез јаше
Кроз столећа, срчан, гњеван;
Увек готов добра чинит',
Увек кињен и исмеван.

Свуда варан у свом наду
Он се ипак у вис пење, —
Зар не знате тог витеза? —
Зове се одушевљење.

Воља му је искра божја,
Поље трњем обасуто;
Ту он пута крчи донде
Док не призна — да ј' залуг'о.

Времена су тако ниска,
У њима су ниски људи, —
Што полети у висину,
Том низина криво суди.

За њим каска хладан разум
Све рачуном и опрезом,
Мргоди се, ал би хтео
Да с' користи тим витезом.

Јахај, јахај, мој витеже,
Нек те подсмеј не помета, —
Ти си вредан боља доба,
Заслужан си боља света!

J.

Титулус зеванди

Јавна предавања.

XI.

О штедњи.

Поштована господо и госпође!

Сад ћете ви можда запуштити прстима уши пак ћете рећи: холт! о томе предмету говори свако коме су год уста прорезана.

Молим покорно и моја су уста прорезана, па ја вам још нисам досађивао са овим предметом. Па не би право било да баш моја уста овом приликом за-расту.

Али ви ћете рећи, да сте те тесме већ сити.

То не шкоди ништа, — сит човек не може више јести, — ал зато може пити; а ја ћу вам мо-ју тему у тако воденом облику пружити, да ће бити више за пиће но за јело. Тиме ће се заште-дити данас која чаша пива. А то ће бити практична вредност мога данашњег предавања.

Јер помислите само кад би, не кажем сви, али само хиљаду Срба данас заштедили сваки по три ча-ше пива (по осам новчића), то би изнело своту од 240 форината, па кад би тај новац послали каквом сиромашном питомцу, који је жедан духовнога напитка — помислите само колико би тај сиромашак могао попити пива, вина, црне кафе, растопчина и кнџе-бајна. — Ми не би ни осетили, нас не би ни глава заболела; а њега, сиромашка, можда би болела глава три четири дана.

(Да ме не би криво разумели, ја овде имам у виду оне питомце, који провлачећи се кроз мађарске гимназије, нису имали времена да се даље упознају са српским језиком, већ држе да реч питомац до-лази од пити. Пештанска општина, која сада бира текелијне питомце, она ту ствар већ бољесхвата, она то држи да реч питомац долази од питије, и та-ко ће одсада у ред питамаца долазити само они, ко-ји су мекани као питије.)

Каже: штеди! штеди!

То је лако рећи. Ал од кога да се научимо ште-дити? Од народа, од фугаре? Од њих се не можемо научити штедњи, јер они не штеде ни руке ни ноге ни грбачу своју (па просјак остаде просјак). Од ве-лике господе да се учимо штедити? од дипломата и дипломатије? Но, таман би се намерили на кога ва-ља! Они не штеде нашега имања, нашег зноја, наше крви. Па које и њима добро видиш? Имају батаре и ајзлибане, а ипак стоје на једном месту или иду на-трашке. Беру милионе и милијарде, а ипак им је де-фицит дошао до суфицита. Имају палате и градове а ипак спавају под (ведрим? — да је ведро и боже по-мози, него под) облачним небом. Имају златне сатове, па ипак незнају колико је куднуло, а још мање колико ће и кад ће куднути. Склапају алијанције, али ипак зазиру од варанције. Имају скупоцене бунде, а ипак зебу од сваког ветрића. Бррр!

Каже: штеди! штеди! У штедише свега ви-ше!“ И вандроваца дању и лопова ноћу и пореза и приреза и надреза.

Од кога да се научимо штедњи, — да ли мо-жда од штедионица које ничу као печурке а па-дају као труле крушке?

Каже: штеди! штеди! пак ћеш имати више.

Али кога да штедим? — „Недељни лист“? — па место једног да их имамо више. Хвала лепо, ја нећу да га штедим.

Штедити, — мађарски се зове такаритани, штедње се дакле зову такаритања, — али така ри-тања нису нимало кадра да нас науче штедњи.

Ни од субвенциони фондова не можемо се нау-чити штедњи, — јер они баш троше у лудо.

Ни од Сегединаца се не можемо научити штедњи, јер ево тек што су покупили један-два милијунчића, већ би хтели да од Сегедина направе другу Пешту (а ја држим да нам је доста једна Пешта, макар да с њоме нисмо задовољни).

Од кога да учимо штедити, ваљда од Шпарта-наца (који су се зато звали Шпартанци што су умели лепо шпаровати), — ал ево они су изчезнули са лица земље, — а на тај пример не би се баш хтели угледати.

Запитај ја неког богатог адвоката, како је могао за тако кратко време доћи до толиког имања? „Штед-њом, брате, штедњом!“ одговори ми он. — А како се то штеди? запитај га даље, желећи да се чему добром научим. „Одкуда се од уста, и у јутру и у подне и у вече, па се меће на страну, — ето тако се штеди!“ Ја сам после и од других људи чуо да ми господин адвокат није лагао, он је заиста одкидао од уста, — само не од својих већ од туђих. — Ето вам, то би као био неки пример штедње, ал ја вам га ипак не могу сасвим препоручити, не изгледа ми као баш довољно поштен.

Пословица вели: Чувај беле паре за црне да не! Ал ја бих волео кад би нам ко уштедио те црне дане, које пословица штедишана тако милостиво обећава.

Но видите господо моја и госпође, како сте сада полагано скинули прсте са ушију, јер сте приметили да вам ја не препоручујем штедњу, макар да знам да нам је штедња потребна као кора леба, макар да знам да нас нештедња и расипање убија и упропашћује, макар да знам да је штедња извор којима се заливају народни просветни институти и да само онај уме бити штедар, који уме штедити. А ја то чиним зато јер у ствари штедње људи обично раде противно о-номе што им се препоручује.

И зато се ја, можда први на овоме свету, усу-ђујем препоручити вам, да се манете штедње, па те-рајте шалајданом, — „док траје нека лаје, кад нестане нек престане“, — „умро ко радио, умро ко не ра-дио“, — све су то на искуству основане фине на-родне пословице, а уз то је рефрен:

Овако се кућа тече,

Уз гајдана свако вече!

Послушајте ме само, па ако добро прођете ја крив! — И тако сада, ако сте мој савет озбиљно при-мили и себи на срце ставили, онда ми не преостаје ништа друго него да вам желим лаку благу ноћ!

Мом куцову.

Певане су људма доста
 Песме старе, песме нове, —
 А сад ћемо теби једну
 Верна слуго, мој куцове.
 Песма, свирка, вика, звона
 Твоје фино ухо зледи —
 Ал' не бој се! песма моја
 Не наноси такe вреди.

Ко су били твоји стари,
 Ко ти отац, ко ти мати?
 Све гарове редом питај,
 Ни један ти не ће знати.
 Наш'о сам те на улици —
 Гонда на што питаг': чиј си?
 Властелин се претком дичи,
 Свом колену дика ти си.

С мојом децом одраст'о си —
 Око њих се вазда вијеш,
 Милују те, хране, мазе,
 А ти за њих — изумиреш
 Куд' год они, тамо и ти,
 Кад што раде и ти с' мучиш, —
 Кад вас гледам, чини ми се,
 И ти с њима буквар учиш.

Кученце си негда био,
 А сад читав куцов пост'о;
 Многи друг нас подло изда
 Ал' ти и сад веран ост'о.
 Под дрветом пријатељства
 На лишће си лего суво, —
 И кад бесмо на крајини
 Ти си, самац, кућу чув'о.

Многи с' дује, рекао би
 Карактер му нема мане,
 А давно је душу прод'о
 За бифтеке и фазане.
 Попосна је моја софра,
 Али теби никад криво,
 Око туђих столова се
 Никад ниси — облизив'о,

На свету је, мој куцове,
 Пуно људи што се руже —
 Двојицу је тешко наћи
 Као браћа да се друже:
 Али с тобом вазда чучи
 Разних паса чета цела, —
 Опрости ми, што кад и кад
 Растерујем ваша села.

Не терам вас што вас мрзим
 (Та ја карам и свог сина),
 Ал' вам морам рећи: „доста“
 Кад ред иште — дисциплина!
 Јер у вашем парламенту

Никад редом реч да дате,
 Па вас морам „распуштати“
 Кад сви у глас заурлате.

Сећати се добротвора
 Свет је данас слабо маран,
 Ал' не и ти, мој куцове, —
 Ти си увек благодаран,
 Да те пустим ишао би
 Куд год моја нога крочи.
 Са својега добротвора
 Не би никад скид'о очи.

Има уља и ниткова,
 Сваки дан се више роје,
 Нит' их хвата срам од људи,
 Нит' се драгог Бога боје.
 Ти малчице само скривиш
 Кад на нежно цвеће стајеш,
 Ја повикнем, ти у жежељ,
 Тамо ћутиш — па се кајеш.

Да ј' по теби, мој куцове,
 Рекло би се сили: стани!
 Не би очи пук пуцима —
 Вадиле би врана врани.
 Да свак', ко ти, своје гледа
 Друкчији би ветар свир'о,
 Свак би осто на свом дому,
 Не би туђе окупир'о.

Често с' дани наоблаче
 Па сам и ја мутан, тужан,
 А ти чучнеш поред мене,
 Спустиш главу као сужан.
 Погледаш ме невесела
 Па би и сам са мном плак'о,
 Хтео би ме упитати:
 Што сам данас тужан так'о?

Пун доброте, пун врлина
 До гроба ме верно прати!
 Срце ти је да би мог'о
 Баш и људма малко дати.
 А срце је тварка света,
 Благо оном ко је има! —
 Њему чистим дахом дише
 Свет небесни у прсима.

М. П. Ш.

Шетња по Новом Саду.

XXII.

Доста је било свакојаких чуда у нашем лепоме Новом Саду, али оваких чуда, што нам их пре неко вече показа мађионик Боско у позоришној дворани још није видео Нови Сад. Од свију тих чуда, највеће је чудо то, што се толики свет даје вући за нос од каквог светског пустолова, а за своје добре новце. За једно вече однео је братац Боско, alias Шпицер, који иначе тврди да је рођени син и једини универ-

зали наследник славнога мађионика Боска, за једно вече велимо, однео је 500 фор. нашега новца, докле позориште наше једва 30 фор. пазари! Кажу да су му продукције тако интересантне, да је публика склоњена била да звижди, али не од дивљења и чуђења, него из другог прозаичнијега узрока. Амикус Боско вели на плакатима, који су одмах сутра дан ујутру после прве преставе раздати по вароши, да ће „auf allgemeines Verlangen“ поновити своју преставу, а овамо на плакатима самим стоји доле фирма једне штампарије у — Темишвару! Дакле су плакати ти преко ноћи послати у Темишвар ради штампања и одонуд натраг стигли готови, на „опште захтевање“ новосадске публике. Ми само толико знамо, да је овде у публици „опште захтевање“ да се тај славни вештак што пре чисти из наше вароши, те да не запрема у вече позоришну дворану, у којој би ми желели наше позориште гледати, а не његове швиндлераје. 500 фор. за једно вече! Ал' то је наравно, кад наши листови доносе препоруку тога „вештака“ пре, него што је он и стигао у варош и показао своје вештине!

Него ако је баш нужно да дође какав мађионик у Нови Сад, онда би ми волели, да нам покаже какве „кунстове“, које би за нас вредности и користи имали. На пример следеће „кунстове“:

1. Први хокус-покус посвећен нашим „хаузхерима“. Мађионик изнесе грунтовну књигу, у којој су уписани државни зајмови на куће; све листове пекине вештак из те књиге, наложи ватру и спали их, пепео за тим покупи, успе га у неки свој мађионички апарат, у овај стрпа довољну количину рита и крпа, од којих се прави хартија, промеша својим мађионичким прутом, а на другој страни излази готова хартија из којих се састави нова грунтовна књига без државног зајма, тако да су наши „хаузхери“ ослобођени беде и неће им се куће на лицитацији продавати.

2. Мађионик заиђе по публици, те побира млађе људе из разних сталежа и покупи их у једно коло, и успе сваком по две киле стрпења, осам декаграма добре воље, три метера истрајности и тиме оснује новосадско стално певачко друштво, које још никако обичним путем код нас да се установи и нужна је мађионичка вештина.

3. Трећа вештина односила би се на неговање здравља наше школске деце; мађионик поквареним француско-немачким језиком разлаже потребу гимнастике за школску децу, а у Новом Саду има две гимназије, две више девојачке школе и једно 20 основних школа, а нигде нема зграде за вежбање тела; за тим извади из неког чаробног лонца 50 литри свести, а из неког цака три хвата општег пожртвовања, и помоћу овом сагради у николајевској или јовановској порти зграду за гимнастику са свима нужним справама и упути учитеље, да децу вежбају у гимнастици, јер им је то по здравље врло нужно.

4. За тим хоће мађионик једну вештину с картама да покаже; но случајно му пасира малер, да

је карте путем изгубио, те нема ни једног „шпила“ код себе, а требало би му једно 30 „шпилова“; на брзу руку заиђе код госпођа у публици и за час набави више шпилова, него што би му и требало, јер се свака маши у џеп, извади карте и пружи вештаку, само да им покаже какав нов „кунст“. За тим вештак наложи ватру и све карте и фабрике што карте праве баца на ватру и спали их. Да пак оним госпама, што су му карте позајмиле не остане дужан, он од изгорелих фабрика силом своје вештине направи штампарије, а место карата корисне књиге о штедњи, радњи, васпитању деце и т. д., те књиге разда оним госпођама, од којих би се неке можда мало и мргодиле, а неке можда и тужиле га због проневере повереног му добра (т. ј. карата).

И т. д., и т. д., и т. д.

Аб.

Абуказемов календар.

Април.

1. Новосадски грошићари, што купују храну на темеринској капији, праве живу употребу од права свога, што га први април тако либерално допушта.

2. Славни вештак „Боско“ преврће се у гробу од једа, читајући како се неки „Шпицер“ издаје за његовог сина и универзалног наследника.

3. И пуцали су на руског цара, и опет не излази наредба, да се све социјалисте ђутуре из Петрограда протерају, него ухватили су само онога, који је крив!

4. Новине приповедају за Лорда Биконсфилда, да никад није носио сата ни кишобрана. Па то није никакво чудо. Ја познајем много људи, који никад не носе не само сата ни кишобрана, него ни рукавица, ни штехера, ни ципела, ни свилене краватле — него иду и боси и главрати и издерани.

5. Један брат оглашује у „Застави“ да је „у доброј независној служби“ и жели да се „ожени“. Ово изгледа, да из „добре, независне службе“, хоће да дође у „злу и зависну службу“.

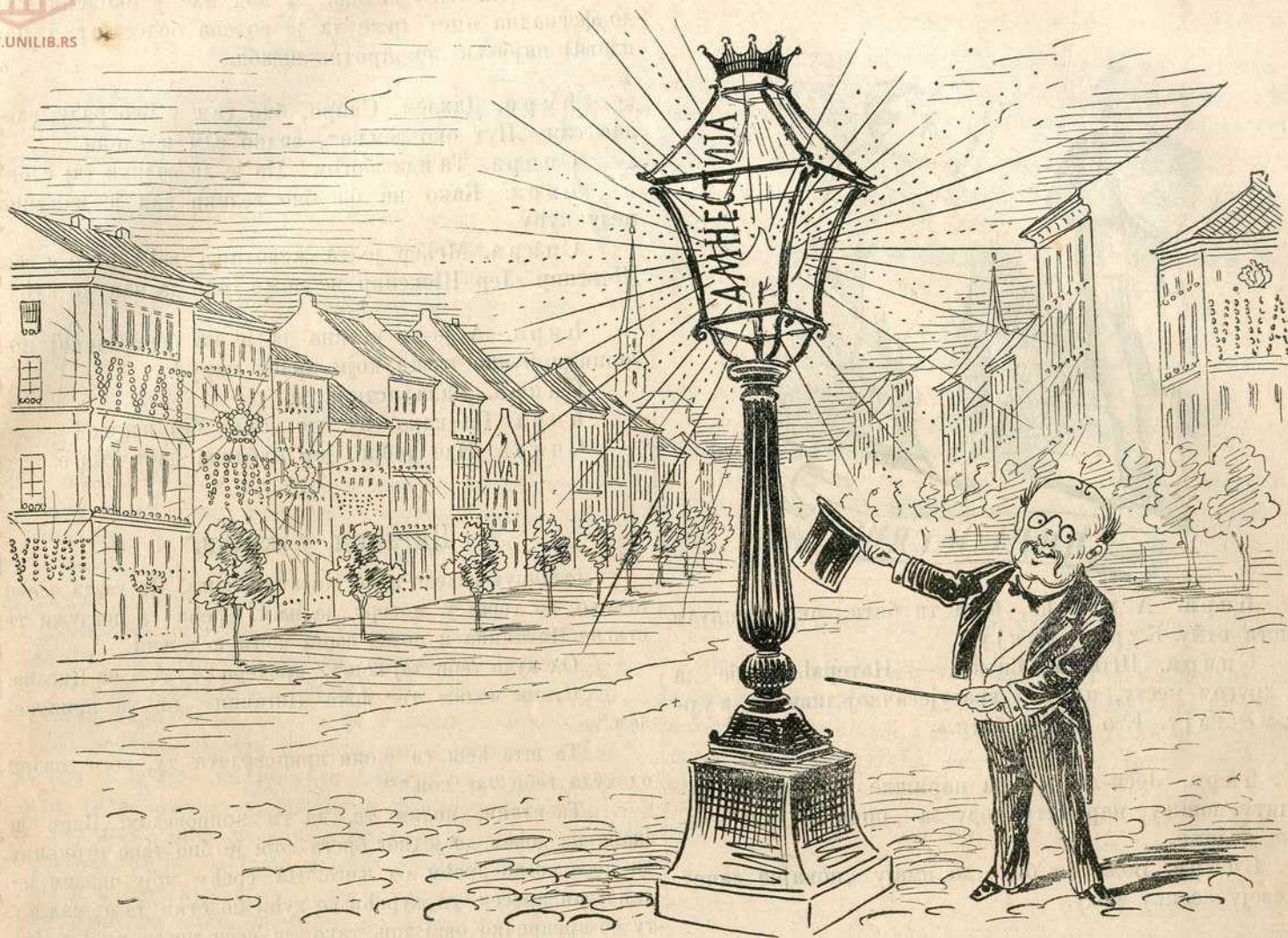
6. „Недељни лист“ каже у позиву на претплату, да ће доцније излазити три пута на недељу; добро, а хоће ли се и онда звати „недељни“ лист („Wochenblatt“)?

7. Опет се на новосадским салашима краде, туче и убија. — Салашких школа још немамо — ал' док се салашани сви потуку и потамане, неће нам ни требати!

8. Кад је киша Новосађани не иду у позориште због блата; а кад је лепо време — ко ће седети међ четири зида, онда ваља шетати тротоаром!

9. Један Карловчанин рачуна, колико кесега треба да се прода, да се добију они новци, што ће се потрошити на зидање двора патријаровог.

10. Пештански новинари жале што Тиса-вода опада, те сад не могу да пишу онако дугачке сензационе артикле у својим листовима.

Дивне су то лампе, што их народ пали; ал ова једна царева све надмашује.

Из Београда.

Ономад се наша у „Лојдовом“ блату утутнута једна бомба (намазана новопазарским маслом). Бомба је заједно са својим блатом стигла до Земуна, и ту је београдска полиција намирише и предазак јој у Београд не допусти.

Пошто та бомба није била напуњена динамитом, него је у њој било само лажи и измишљотине то ми питамо, каква је разлога имала београдска полиција, да баш овај број Лојда узапти, из кога би се у Србији и Њорави баба уверила, да је браца Лојд лист, који не приповеда шта се где збило, него шта му се снило.

Куване и замотане лажи Лојдове пролазе кроз Србију, а ова пресна и гола лаж не пушта се баш тамо, где би је свако дете исмејало.

Лојд ће зацело и од сада терати свој занат, — а ми Београђани, кад већ смемо плаћати за лажљиве листове, молимо нашу полицију, да нам бар не закрађује ту забаву, да видимо и како се лаже.

Неколико Београђана.

К о к и ц е.

Сегединци су добили преко свега још и девет буради рума. Али још се није наша ни једна милостива душа да им пошаље коју флашу шампањера. Баш је данашњи свет без срца, — те незна шта је невоља!

Кажу да ће се у Загребу укинути опера. Штета! Јер тамо би баш било доста које чега што би ваљало да се опере.

Ја све чекам кад ће пештански Лојд донети овај глас са бојнога поља: „Комуници су већ ушли у град Вардин — само су пред Стражу оставили у Новоме Саду.“

И то се приповеда да ће у Русији услед последњег атентата наступити још већа стега. О мај! А ја сам досада увек држао, да незадовољство у руском народу није потекло отуда што им се чини да немају довољно стеге, него отуда што им се чини да немају довољно слободе.

Кажу да ће г. Јашин „Недељни лист“ имати врло отмену публику. Веле да се прво и прво претплатио Тиса, други претплатник да је Петар Карађорђевић, — (доста доста, ако је то истина, онда му више претплатника и не треба!).

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Ћира. А шта ће, бога ти бити, ако Арнаути заиста отму Куршумлију?

Спира. Шта ће бити!? — Натераће Србе да на другом месту, н. пр. у крагујевачкој ливници куршуме лију. Ето то ће бити.

Ћира. Јеси-ли чуо да парижке даме имају нарочиту ношњу, нарочиту моду за „покајне дане“ велике недеље.

Спира. Боље би било да имају „покајне дане“ за своју велику моду.

Ћира. А шта чујеш из Вршца?

Спира. Чујем да ће владика Кенгелац на Спасов дан служити.

Ћира. Па то није баш тако интересантна новост.

Спира. Није да! Јер ће му г. Мандукић носити skut.

Ћира. Е то би већ било вредно измоловати у „Стармалом“.

Ћира. А што се већ не потписује та конвенција новопазарска.

Спира. Кажу да Султан не зна писати?

Ћира. Е па он нек мете крст.

Ћира. Шта ти то Спира рачунаш?

Спира. Рачунам брата, колико је година и месеци прошло како се нисмо видели са нашим Милетићем. Па сад кад нам дође, можда га нећемо ни познати.

Ћира. Е мој Спира, не бојим се ја тога, хоћемо-ли ми њега познати, него хоће-ли он нас познати.

Спира. Та то и јесте ђаво, што нисам смео да кажем.

Ћира. Јеси ли чуо море шта су сада пронашли, да је прахак од „шваба“ најбољи лек против водене болести.

Спира. Ето видиш. А код нас у околини Рудолфсгнадна опет држе да је водена болест (т. ј. поплава) најбољи лек против шваба.

Ћира. Даклем, Спира, био сам у Београду, гледао сам „Пут око земље“, видео сам и слона.

Спира. Та иди збогом! Па је-ли велики тај слон?

Ћира. Како не би био велики кад је напунио целу кућу.

Спира. Међер је та животиња већа него и сам Шекспир. Јер Шекспир не може тако да напуни кућу.

Ћира. А је-ли истина да је на београдској позорници пукао казан који прави пару?

Спира. Вала истина је.

Ћира. Па како сад иде комад без паре?

Спира. Иде добро, јер публика даје паре.

Циганин у крађи.

Једанпут изведе неки циганин коња. Но газда осети некако, па терај у потеру за њим. Срећа га послужи те стигне Циганина и позна свога коња под њим.

„Од куда теби тај коњ“? — продере се газда на Цигана.

„Стани молим те“ поче Циганин „да ти приповедам.“ —

„Та шта ћеш ти мени приповедати ту, него говори од куда теби тај коњ“?

„Та стани, молим те, да ти приповедам. Идем ја знаш, па дођем до једног брега који је био тако стрменит да неси могао проћи од њега. На срећу моју опазим један узан просек, те журећи се кући полетим тамо, кад ал' ту се препречио овај коњ тако, да неси могао проћи; јер ако ћеш од остраг удариће те, а ако ћеш сапред ујешће те рага. Ја настав се на невољи залетим се да га прескочим, ал' не будем таличан, јер ми нога зашпе те га узашем. А кад рага осети мене окрене се па нагне бегати и — хвала ти што си га зауставио; Бог зна куд би ме рага однела!“

Међу тим се Циганин сишао с коња, а газда се насмеја ипак, па узев коња, ошамари једанпут Циганина па оде кући својој.

Прибележио Д. П. В.

Штампарске погрешке.

— „У том је она снела (смела) и себе и свог мужа“

— „По улици могао си видети многе лумпе (лампе) обешене по зидовима и то јој баш и даваше величанствен изглед“

— „На то ће све жабе (бабе) из гласа запевати“....

— „Заробљено је и неколико лула (була), јер су и оне пуцале на наше из пушака“

— „На, синко, удени ми овај колац (конац) у иглу“ рећи ће баба своме унуку

— „Осветљење бијаше лепо, јер покрај многих свећа горела су још и три шустера (лустера)“

Прибележио Д. П. В.

Швапски језик.

Чувало свињарче свиње баш украј неке баре. На то наиђе неки Шваба и запита дечка, може л' се преко баре прећи. „Можеш“, одговори свињарче. Шваба засуче ногавице и пође, али вода беше дубока и дође му до грла. Шваба се окрене свињарчету и рећи ће му: „Што си ме хуљо преварио, кад виш да је бара дубока, туда се не може прећи“. Свињар му одговори: „Мени је мој отац казао, да ко зна швапски може прећи читав свет, а ти си Шваба па знаш.“

Никица.

Леп обичај.

У Београду постоји, или се сад тек завео, леп благ обичај, да се жандарима напуне џепови лепим, шареним, отрованим колачима, с којима после они иду сокацима, а завири и у куће, које нећу отворене па ту часте њима оне животиње, које бесплатно чувају куће и своје госе.

Добошар нема каде да унапред јави: чувајте и затварајте псе, јер смо им већ намесили колача,— а то је зато да се госама приправи што већи иберашунг, код свога кера наједаред види у вечност пресељена.

То се чини можда и зато, да и невина дечица, која иду у школу имају мало забаве гледајући како се пси по сокацима у грчевима трзају и копрцају.

Таманити псе то би управо био посао неких других занатлија, — али пошто се приметило да су београдски жандари врло нежне природе, сувише мека и милостива срца, а то се не слаже са њиховим позивом, — зато је жандарима овај посао поверен, не би ли тако постали мало тврђа и суровија срца.

Па још да видите те неvine и племените радости кад се жандари у вече састану, пак се хвале, који је сретније руке био. Који је мање од 50 паса отровао, тај се сматра као незналица, баба и кукавица.

Нисам могао пропустити, да овај диван обичај и Стармалом не саопштим. Јер што је лепо треба да је целом свету познато.

Шетан-бег

П а б и р ц и.

— Милостивна, рече Н. Н. госпођи К. К. кад се разболете, немојте звати доктора М.; тај је лечио и мога синовца, па га је тако наљубао медицинама и пиулама, да је јадно дете, и кад је већ оздравило, још две недеље дана боловало.

Један фабричар примети да му раденици споро раде. Он се разљути и рече им, ако од сада не буду вреднији, да ће сваког десетог стрељати. Раденици се уплаше, оду на га туже суду.

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег дана у сваком месецу.

Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 фор. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

А фабричар се овако бранио и одбранио: истина је да сам то рекао, ал то су биле празне речи, јер ја то нисам могао учинити, пошто и немам више раденика него девет.

Професор. Де ти мени реци ко су били Кастор и Полукс?

Ђ'а. Кастор и Полукс били су два најприснија пријатеља, нарочито Кастор.

Крчмар. Јозеф, јеси ли ти записао ону црну кафу, што је јуче имао господин Гавра?

Келнер. Ону црну кафу, — ону црну кафу, — чини ми се, — да да, јесам, записао сам је.

Крчмар. Други пут боље пази, — јер ја нећу мојим гостима да учиним неправу. Али ако не знаш баш за цело, а ти боље запиши још једаред.

Веран препис за „Бубнуотеку“ Стармалога:

Otác szlatki jábi vász molio jeli dá dogyete jeli dá posljete kontraci i gyálinszku protikoltu oni ne dadu Novácá brez kontráci i te kontraci da szu tu u csetvrtku zás u csetvrtku treba dá bredamo cigálá. Kalapis Jakob. 1879.

А т р е с :

Nagy-Kikinda 7. April

Kalapis Anton.

Новије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се уредништву тога ради припошље.)

Физикална Географија, написао А. Гејније, професор геологије у Единбургу, превео Лаза Пачу. Са 20 слика. Цена 50 новч. или 6 гр. чар.

Ово је четврта свеска у низу „књига за школу и народ,“ које издаје штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Певанија Змај-Јована Јовановића, свеска друга, издаје српска књижара Браће М. Поповића у Н. Саду. Цена 65 новч. или 8 гр. дивот-издају, а 40 новч. или 5 гр. издају за народ на обичној лепој белој хартији. Ко се претплати на цело издање Змајеве певаније, добије још и лепу премију као уздарје.

Српске јуначке песме: I. Цар душан и Краљ Лајуш. II. Стеван Синђелић. III. Кулиј капетан (песме из историје и ослобођења Србије). Спевео Мита Поповић. Издање књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду. Цена 10 новч.

Мала Песмарица. Најлепше песме ратне, бачке и банатске, што се певају. Прибрао Ј. П. Издање српске књижаре Браће М. Поповића у Новоме Саду. Цена 10 новч.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиље на адресу Др. Илије Огњановића у Новоме Саду, а коме је наручије Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ „СТАРМАЛОГ“.

С овим бројем почиње нова претплата за сву ону г.г. претплатнике, који су се претплатили само на прва три месеца. С тога их учтиво позивамо да се изволе претплатити и на идућа три месеца, како би им непрекидно и даље лист слати могли. Међутим шаљемо овај број свима дојакошњим нашим претплатницима, па ко не жели и даље читати „Стармалог“, нека нам лист натраг врати, јер од идућег броја слаћемо само онима, који дотле претплату пошљу, и онима, који су се одређе за даље претплатили.

„Стармали“ излази три пута месечно на читавом табаку, доносећи у сваком другом броју савремену илустрацију, уз хумористичко-сатирички одабрани садржај, и по томе даје својим претплатницима све оно, што је у почетку свога излажења обећао, а не као неки, који много обећају, а мало дају.

Према томе „Стармали“ се нада да ће му не само сви дојакошњи претплатници верни остати, него да ће са новом претплатом добити још и приновак нових претплатника, који ако желе, могу добити не само све бројеве од почетка ове године, него још и све бројеве од прошле године.

Претплата је цена на четврт године 1 ф., на пола године 2 ф. за Аустро-Угарску, а за Србију, Црну Гору, Босну, Херцеговину на четврт године 13 гр., на пола године 25 гр. чар. или 1 ф. 30 и 2 ф. 50 новч. у банкама.

Претплату из свију крајева ваља слати штампарији А. Пајевића у Н. Сад, само ону из Србије једино и непосредно г. Змај-Јовану Јовановићу у Београд.

Стармали од прошле године, повезан у меке корице може се добити за 2 ф. или 20 гр. чар. У Новоме Саду 10. Априла 1879.

Штампарија А. Пајевића, издавалац „Стармалог“.

! О п о м е н а !

Црви, што подгризају корен цвету наше књижевности, то су они скупитељи предбројника, што од издавача српских књига приме књиге а од купаца покупе новце па потроше. Такви црви доиста постоје и живе и заслужили су, да их свет познаје и да их се чува. С тога доносимо овде — а доносићемо и даље у сваком броју — њихова имена, нека се о нашој штети користе бар други издавачи књига и листова, нека им буде на опомену а дотични нека очекују одмах за овим и даље кораке наше, које ћемо против њих предузети. Чујте им имена:

1. **Александар Секулић**, колпортер књига у Вел. Бечкерек у (који је као што дознајемо многе српске издаваче осакатио), дугује нам 127 ф. 10 н.
2. **Св. В. Милић**, чиновник у Ст. Градишту у Србији 6 „ —
3. **Мита Пејић**, учитељ (!) у Госпођинцима 23 „ —
4. **М. Сопић**, трговац у Јасеновцу 8 „ —
5. **Н. Ј. Иванђанин**, књијар у Чакову 31 „ 22 „
5. **П. Ненадовић**, трговац у Ђурђеви 7 „ 07 „

(У сваком идућем броју донећемо и ова и још многа друга имена људи — имамо их до 50 комада — који из „родољубља“ узму књиге да растурују у народ, па никад ни књиге, ни новаца!)

Штампарија А. Пајевића.

М А Л А З Р И А

ПЕСМЕ ЗА НАРОД
СПЕВАО СВЕТОЛИК ЛАЗАРЕВИЋ.
= СВЕСКА ДРУГА. =

САДРЖАЈ: Српство. — Српска вила. — Српски својеволци у логору на Дрини 1876. г. — Срби полазе у бој. — Бој на Шуматовцу. — Ђенерал Чернајев. — Освојење града Ниша. — Пуковник Ђуро Хорватовић. — Спомен погинулим јунацима за ослобођење и независност српску 1876—1877. — На дан проглашења независности Србије.

Уз књигу иде лик кнеза Милана.

Цена је књизи само 10 новч. Ко наручи више комада добија по 7½ новч. комад. Нарудбине ваља упућивати:

ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА у Нови Сад.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОБРОДА.

од 4. (16. марта) почињући до даље наредбе:

Из **Новога Сада** у **Земун** понедељником уторником, средом, петком и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из **Новога Сада** у **Тител**, средом и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из **Новога Сада** у **Оршаву** понедељником, средом и суботом у пола 5 сахата по подне.

Из **Новога Сада** у **Пешту**, понедељником, средом, четвргом, петком и суботом у пола 11 сахата пре подне.

У Новоме Саду 4. (16.) марта 1879.

Отправништво.